

Priložne oznake mjesta

U hrvatskom jeziku lokaciju izričemo koristeći posebnu vrstu riječi - prijedloge - u kombinaciji s lokativom. U japanskom prijedlozi ne postoje, ali čestice に i で obavljaju funkciju lokativa kako smo naučili ranije. Ono što nismo naučili je kako odrediti prostorne odnose među imenicama.

Imenice umjesto prijedloga

U jezicima u kojima nema prijedloga, njihovu funkciju obavlja posebna kategorija imenica (*odnosne imenice* od eng. *relational noun*). Budući da je japanski takav jezik, položaj u prostoru izricat ćemo na pomalo drugačiji način u odnosu na ono na što smo navikli. Pogledajmo za početak neke osnovne odnosne imenice:

ここ	<i>ovdje</i>	そこ	<i>tamo</i>	あそこ	<i>ondje</i>
うえ	<i>gore</i>	した	<i>dolje</i>		
みぎ	<i>desno</i>	ひだり	<i>lijevo</i>		
まえ	<i>ispred</i>	うしろ	<i>iza</i>		
なか	<i>unutar</i>	そと	<i>izvan</i>		

S obzirom da se radi o imenicama, način na koji se u japanski prevodi recimo *u kutiji* je u početku prilično neintuitivan - *u 'unutar' od kutije*. Pogledajmo neke primjere:

うえ 木の上に	<i>nad drvetom</i> dosl. <i>iznad od drveta</i>
ひだり いえの 左に	<i>lijevo od kuće</i> - ovo je vrlo doslovno i u hrvatskom!
たかぎさんの まえで	<i>pred Takagijem</i>
なか はこの中に	<i>u kutiji</i>

Čestica から kao početna točka

Iako ova čestica ima razne upotrebe, po ideji su sve slične - から označava početnu točku ili početak neke radnje. Prijedlog kojim ćemo prevesti ovu česticu, slično kao i kod に i で, ovisi o glagolu - iskoristit ćemo ono što najtočnije prenosi značenje iz japanskog. Pogledajmo neke primjere:

はこの中から	<i>iz kutije</i>
やまの上から	dosl. <i>od iznad planine</i> - ovisi o glagolu, može biti npr. <i>s planine</i>
で いえを出た。	<i>Izišao sam iz kuće.</i>
いえから出た。	<i>Izišao sam iz kuće.</i>

Čestica まで kao krajnja točka

Analogno čestici から, まで označava završnu točku ili kraj neke radnje:

あの木まで *do onog drveta*
 たけし君の いえの うしろまで はしった。 *Otrčao sam iza Takešijevе kuće.*
 いえから がっこうまで あるく。 *Hodat ću od kuće do škole.*

Čestica へ kao smjer

Čestica へ označava smjer nekog kretanja ili neke radnje. Sam cilj koji je naveden nije toliko bitan u usporedbi s putem ili smjerom, za razliku od čestice に kod koje je cilj puno bitniji. Čestica へ također naglašava udaljenost ili napor koji je potrebno uložiti za dolazak do cilja:

東京に行く。 *Idem u Tokio. (Moje putovanje završava u Tokiju, sigurno želim ići tamo.)*
 東京へ行く。 *Idem prema Tokiu. (Možda je moj cilj tamo, a možda nije, ono što je bitno je da idem u to)*

Čestica へ se može koristiti i za destinaciju:

日本へようこそ。 *Dobrodošli u Japan.*

Takvi su izrazi u pravilu vrlo pristojni i izražavaju zahvalnost putniku što je prevalio put do tog mjesta.

Čestica へ se također koristi za navođenje primatelja pisama:

たけし君へ。 *Za Takešija.*

Vježba

Prevedite sljedeće rečenice na hrvatski:

Lv. 1

1. あそこに ねこが いる。
2. ここは がっこうから とおい。
3. はこの中は くらい。
4. たけしくんは がっこうまで ^い行った。
5. ぎんこうの となりの みせまで ^く来る。

Lv. 2

1. あの木の上に ねこが いる。
2. この きつさてんは がっこうから とおい。
3. テーブルの下は この中は くらかった。
4. たけしくんは ここから がっこうまで 行った。
5. 川の ^{かわ}むこうから ぎんこうの となりの みせまで ^き来た。

Lv. 3¹

1. あの まつの木の下に くらい ねこが いた。

2. えきの むこうの きっさてんは がっこうから とおかった。
3. テーブルの下は この中に たけし君の ともだちの こいぬが いた。
4. たけし君は ゆうびんきょくの となりの みせから がっこうまで 行った。
5. 川の むこうから ぎんこうの となりの みせの みぎの きっさてんまで 来た。

Lv. 4*

1. あの まつの木の下にいた くろい ねこは もう いない。
2. えきの むこうに ある きっさてんは がっこうから とおかった。
3. テーブルの下に ある はこの中に たけし君の ともだちの こいぬが いた。
4. たけし君は ゆうびんきょくの となりに ある みせから しょうぼうしょの ちかくに ある がっこうまで はしった。
5. 川の むこうから ぎんこうの となりに ある みせの みぎに ある きっさてんまで 来た。

¹U ovom zadatku pojavljuju se dugački nizovi s česticom の. Iako su gramatički točni, nespretno ih je i govoriti i slušati pa se u pravilu ne koriste. Postoje načini da se takve duge nizove izbjegne, ali njih ćemo nešto kasnije detaljno proučavati. (vidi Lv. 4 zad. 2,3,4,5)